

Anna Murià i la celebració de la lectura

M. Àngels Cabré ha recollit la crítica literària d'Anna Murià al volum 'Passió pels llibres. Crítica literària i altres textos' (Publicacions Abadia de Montserrat)

[Teresa Costa-Gramunt](#)

20/04/2026

Amb encert, Publicacions de l'Abadia de Montserrat està publicant l'obra completa de la narradora, traductora, assagista i memorialista **Anna Murià** (Barcelona, 1904 – Terrassa, 2002), que també va exercir ja des de molt jove com a periodista, modalitat literària, m'apresso a dir, amb la qual es va estrenar com a escriptora.

Anna Murià, 1992. © Toni Catany

I és que, amb l'exigència i honestat intel·lectual, un article pot ser una peça literària en ella mateixa en tots els camps, també quan s'exerceix l'art de la crítica en l'àmbit de la literatura, com ara es visualitza llegint les cent cinquanta peces aplegades amb criteri exquisit a *Passió pels llibres. Crítica literària i altres textos*, per **M. Àngels Cabré**, que ha escrit un text introductor que cal llegir per comprendre en profunditat la trajectòria humana i literària d'Anna Murià, que les dones de la meua generació vam poder conèixer a partir de l'any 1970, quan amb el seu marit, el poeta Agustí Bartra, va tornar del seu exili a Mèxic.

Anys més tard, va fer fortuna entre els lectors la publicació del recull *Cartes a l'Anna Murià 1939-1956* (La Sal. Edicions de les dones), de **Mercè Rodoreda**, publicades l'any 1985. En una entrevista inclosa al llibre feta per **Mari Chordà** i **Isabel Segura**, les autores descriuen d'aquesta manera Anna Murià: «Els seus ulls ens fascinen. Ben oberts, no reposen. Ens miren directament, amb una barreja de sorpresa, saviesa i tendror; de vegades, fins i tot un pèl cansats de tanta pregunta, però sempre, amb una gran generositat».

Així la vaig conèixer l'any 1992, quan va fer noranta anys, i per aquest motiu he volgut destacar aquest moment inaugural que donaria lloc a una correspondència amb aquella dona generosa i de mirada directa, de la qual no es podia escapar per la seva gran capacitat de visió i discerniment de la realitat. És la mateixa mirada oberta i lliure amb què Anna Murià, aquesta vegada cap a ella mateixa i la seva circumstància, va escriure aquest monument que són les seves *Reflexions de la vellesa*, alguns fragments de les quals trobem entre les pàgines de *Passió pels llibres* precisament per parlar de lectura i llibres, així com també de la funció del crític: «Un crític literari no és de cap manera jutge. Com menys tingui de jutge, més tindrà de bon crític», la qual cosa, però, en Anna Murià no equival a no tenir una opinió clara i manifestar-la de la manera desimbolta amb què acostumava a fer-ho, creant l'estil que li és propi i que, tot i la natural evolució de l'escriptura en el temps es reconeix de seguida. Tant si afirma sense vacil·lacions: «Les formes clàssiques seran sempre un vehicle més lleuger per a un contingut sòlid», en el comentari escrit a propòsit de *Poemes minúsculs*, d'**Alfons Maseras** (1937), com quan tot retrobant-se amb l'obra de la poeta russa **Marina Tsvetàieva** a través de l'inclassificable llibre *El diablo* en la traducció de **Selma Ancira** l'any 1991, escriu per al públic mexicà: «(...) provoca sensaciones indescriptibles y la trémula conciencia de que algo único nos ha penetrado». És tan exacte que esborrona.

Anna Murià llegeix, en efecte, amb passió. Però també amb la necessària objectivitat amb què en el seu comentari de lectura de la novel·la *Aloma*, de Mercè Rodoreda, publicada l'any 1937, escriu una frase que la crítica moderna hauria de tenir en compte a l'hora de valorar l'obra de Mercè Rodoreda en el seu conjunt, més enllà de prejudicis i estereotips: «Dinàmica espiritual. Aquesta és la idea que ens suggereixen les manifestacions de la personalitat de Mercè Rodoreda». Aquestes troballes fulgurants i moltes altres més es troben a *Passió pels llibres*, de l'escriptora Anna Murià, que tant com llegir celebra amb una lectura incisiva, aprofundida i amorosa.

EXTRET:

Costa-Gramunt, Teresa. (20/04/2026). *Anna Murià i la celebració de la lectura*. Núvol.

Extret: 20/04/2026 de: <https://www.nuvol.com/llibres/assaig/anna-muria-i-la-celebracio-de-la-lectura-481886>